

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 43 Б А С П А С Ө З Р Е Л И З І
2014 жылғы 2маусым**

***Ұлттық валюта – Қазақстан теңгесі
банкноттары мен монеталарының
дизайны тұжырымдамасының
жаңа ережелері туралы***

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі «Ұлттық валюта – Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген банкноттар мен монеталар дизайнына қойылатын талаптардың өзгергені туралы хабарлайды.

Тұжырымдаманың 13-1-тармағына сәйкес банкноттардың бет немесе сырт жағында банкноттардың дайындалған кезіндегі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының қойылған қолы болуы тиіс. Бұл ҰБ-тың қазіргі басшысы қолының қолданыстағы (ескі) дизайндағы банкноттарды шығару (жаңа банкноттарды басып шығару) кезінде болатынын білдіреді. Мұндай практика көптеген елдерде кеңінен қолданылады және ақша белгілері қатарының тұрақтылығын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді, бұл номиналдардың танымалдығын және олардың айналыста ыңғайлы болуын қамтамасыз етеді, сондай-ақ орталық банктердің ақша белгілерін әзірлеуге, өзгертуге және шығаруға жұмсалатын қаражатын айтарлықтай үнемдейді.

Ағымдағы жылдан бастап мұндай практика Қазақстанда енгізілді. Осыған байланысты ағымдағы жылы және келесі жылдары шығаруға жоспарланған банкноттардың бүкіл қолданыстағы дизайндарында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызмет істеп отырған Төрағасының қолы қойылады.

Сонымен қатар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі айналыстан алынбаған және айналыстағы барлық банкноттардың заңды төлем құралы болып табылатынын және Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына есептеу үшін және аудару үшін қабылдануға міндетті екенін, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталатынын және айырбасталатынын атап өтеді. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 41-бабына сәйкес Қазақстан Ұлттық Банкінің банкноттары мен тиындары Қазақстан Ұлттық Банкінің сөзсіз міндеттемелері болып табылады және оның барлық активтерімен қамтамасыз етіледі. Сонымен қатар Заңның 43-бабына сәйкес Қазақстан Ұлттық Банкінен басқа ешкім Қазақстан Ұлттық Банкі шығарған банкноттар мен тиындарды жарамсыз деп жариялай алмайды.

Бұл ретте 2001 жылғы 30 қаңтардағы №155-11 «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасы кодексінің» Ұлттық валюта банкноттары мен монеталарын қабылдаудан бас тарту 166-1-бабының 1, 2-тармақтарына сәйкес:

1. Қазақстан Республикасы аумағында айналымда жүрген және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес қабылдауға жататын ұлттық валюта банкноттары мен монеталарын көрсетулі құны бойынша қабылдаудан бас тарту, - дара кәсіпкерлерге, шағын немесе орта кәсіпкерлік субъектілері немесе коммерциялық емес ұйымдар болып табылатын заңды тұлғаларға - он, ірі кәсіпкерлік субъектілері болып табылатын заңды тұлғаларға жиырма бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

2. Банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың Қазақстан Республикасы аумағында айналымда жүрген және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес қабылдауға жататын ұлттық валюта банкноттары мен монеталарын қабылдаудан, ұсақтау мен айырбастаудан бас тартуы, - елу айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

Айналыстан шығарылғандарын қоспағанда, ұлттық валютаның банкноттарын немесе монеталарын ақы төлеуге қабылдаудан бас тартқан жағдайлар туындаған кезде, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің филиалына өтінішпен жүгіну қажет.

Сонымен қатар Тұжырымдаманың 19-1-тармағына сәйкес коллекциялық және инвестициялық монеталардың дизайнында ұлттық валютаны шет елдерде танымал ету мақсатында, сондай-ақ жаңа сегментті, жаңа серияларды, тақырыптарды жасау және коллекциялық монеталардың шетелдік нарыққа шығуының жандануы үшін дүниежүзілік тарихпен, жалпыәлемдік мәдениетпен, құндылықтармен және игілікпен байланысты бейнелерді пайдалануға жол беріледі.

Бұл шара жаңадан шығарылатын коллекциялық монеталардың қатарын және көлемін, сондай-ақ осы сегментте әлемдік көшбасшылардың бірі болып табылатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан теңге сарайының экспорттық әлеуетін айтарлықтай кеңейтуге мүмкіндік береді.